

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení: Tomáš Ryp

Název diplomové práce: Odpovědnost prezidenta České republiky

Vedoucí: JUDr. Vladislav Vnenk, Ph.D.

I.

Diplomant předložil k obhajobě diplomovou práci s tématem *Odpovědnost prezidenta České republiky*. Téma diplomové práce je téma stále aktuální a současně velmi náročné.

II.

Pokud jde o samou strukturu diplomové práce. V **úvodu** diplomové práce diplomant představuje téma své diplomové práce, současně nastiňuje strukturu práce, pokud jde o její jednotlivé kapitoly. Současně diplomant nastínil rozsah dostupné literatury k tématu diplomové práce a správně došel k závěru, že literatura k tématu diplomové práce není rozsáhlá. Velice podstatné (a současně žádoucí) je zúžení tématu diplomové práce, tedy, diplomant v úvodu své práce uvádí, že se bude věnovat především odpovědnosti prezidenta republiky, jako ústavního orgánu a v postavení ústavního orgánu. Pozornost tedy nebude věnována odpovědnosti prezidenta republiky jako fyzické osoby. Jinými slovy řečeno, diplomant nepřehlédl, že v případě odpovědnosti prezidenta republiky, jako fyzické osoby – mimo výkon funkce prezidenta, by byla koncepce odpovědnosti odlišná.

První kapitola je věnována tématu *Postavení a pravomoci prezidenta republiky*. Diplomant tuto kapitolu diplomové práce pojímá jako kapitolu úvodní, což je samozřejmě nejen přípustné a vzhledem k tématu diplomové práce vhodné. V této kapitole se diplomant dopouští drobné nepřesnosti, co se týče soudní moci, která není dělena na NSS, NS a ÚS. Soudní moc dělena v rámci vnitřní dělby moci na ústavní soudnictví a tzv. obecné soudnictví (např. již náleží sp. zn. III. ÚS 23/93 ze dne 1. 2. 1994, podle kterého *Ústavní soud není oprávněn zasahovat do jurisdikční činnosti obecných soudů, není vrcholem jejich soustavy (čl. 81, čl. 90 úst. zák. č. 1/93 Sb.), a*

již proto nemůže na sebe atrahovat právo přezkumného dohledu nad jejich činností, to ovšem jen potud, pokud tyto soudy ve své činnosti postupují ve shodě s obsahem hlavy páté Listiny základních práv a svobod (čl. 83 úst. zák. č. 1/93 Sb.).

Poněkud nadbytečný je širší historický exkurz k prezidentům v historii od roku 1918. Diplomant se dále věnuje pravomocím prezidenta republiky. Diplomant u samostatných pravomocí prezidenta republiky správně dochází k závěru, že výkon všech těchto pravomocí není vždy zcela samostatný (např. jmenování soudců Ústavního soudu, které může prezident republiky jmenovat pouze se souhlasem Senátu dle čl. 84 odst. Ústavy ČR). Diplomant dále některé pravomoci nepopisuje (ani ve zvolené stručnosti) dostatečně, závěry jsou tedy místy mělké, a to např. jmenování soudců dle čl. 63 písm. i) Ústavy ČR, kdy se věnuje spíše jmenováním soudních funkcionářů (NSS a NS) či soudců Ústavního soudu. Vhodný by byl i určitý shrnující závěr této kapitoly.

První kapitola, jako kapitola úvodní, je obecně akceptovatelná a v přijatelné kvalitě. V rámci zvoleného tématu kapitoly by bylo vhodnější také širší zastoupení odborné literatury, zejména absentují sborníkové či časopisecké odborné příspěvky.

Druhá kapitola je nazvána *Systematika odpovědnosti*, přičemž je nutno namítnout, že název kapitoly je v rozporu se zadáním diplomové práce, kdy kapitola měla být správně nazvána *Systematika odpovědnosti prezidenta republiky*.

Na str. 31 je uveden diplomantem diagram, který není číslován, a to v rozporu s čl. VI. odst. 8 Vyhlášky děkana FPR č. 53D/2021, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové nebo bakalářské práce, podle kterého *Stránky textu, včetně stran případných příloh, jsou průběžně číslovány. Tabulky, obrázky, diagramy apod. mají vlastní číslování, na které se v textu odkazuje.*

Úvodem druhé kapitoly se věnuje diplomant obecně teorii odpovědnosti, přičemž na tuto podkapitolu navazuje další podkapitola týkající se forem odpovědnosti prezidenta republiky. Diplomant v rámci této podkapitoly správně uvádí, že přestože čl. 54 odst. 3 Ústavy uvádí, že prezident republiky není z výkonu své funkce odpovědný, prezident republiky odpovědný je, o čemž svědčí především existence ústavněprávní

odpovědnosti, existence tzv. ústavních deliktů dle čl. 65 Ústavy. Dále se diplomant věnuje přímo k jednotlivým formám odpovědnosti prezidenta republiky, jako ústavního orgánu, tedy ústavněprávní odpovědnosti, dále odpovědnosti ústavněpolitické a odpovědnosti trestněprávní. Nakonec se věnuje odpovědnosti politické a morální. Pozornost je věnována i historickému exkurzu odpovědnosti prezidenta republiky, včetně změně koncepce odpovědnosti s účinností od 8. března 2013 ve smyslu novely Ústavy ČR dle úst. zák. č. 71/2012 Sb. Ke kapitole by šlo namítnout, že diplomant se blíže nevěnuje jednotlivým ústavním deliktům v rámci ústavněprávní odpovědnosti prezidenta republiky, diplomant se však této problematice věnuje v kapitole třetí v rámci tématu ústavní žaloby. Současně trestněprávní odpovědnost by si zasloužila širší pozornost, zejména k právní vědou diskutovaným sporným otázkám, kterým se diplomant se své práci vyhnul. Kapitola je tak místy poměrně popisná.

Třetí kapitola je věnována tématu ústavní žaloby. Diplomant tuto třetí kapitolu navazuje na svojí předchozí kapitolu, která se týká ústavněprávní odpovědnosti prezidenta republiky.

V **závěru** diplomové práce diplomant shrnuje závěry, ke kterým v práci dospěl, přičemž rozhodně lze souhlasit, že téma odpovědnosti prezidenta republiky je skutečně nesnadným tématem. Lze kvitovat, že v závěru diplomové práce diplomant prezentuje své názory a své úvahy, které jsou současně úvahami *de constitutione ferenda*.

III.

V práci jsou překlepy či gramatické chyby. Například str. 10 (*hrubému porušení ústavy nebo jiné součásti ústavního pořádku*), str. 14 (*sídlit na hradě*), str. 34 (*i hrubé porušení ústavy nebo jiné součásti ústavního pořádku*).

Diplomant se na několika místech uchyluje k neodbornému vyjádřování. Například str. 30 (*na začátku stěžejní kapitoly opřeme výklad i o druhy ostatní*), str. 63 (*Osobně se přikláním k tomu, že prezidentovi pravomoci jsou ve skutečnosti větší, než by se na první pohled mohlo zdát*) či str. 64 (*existuje poměrně široký prostor k „doděláním“ regulace odpovědnosti v ústavním právu České republiky*).

Diplomant svoji diplomovou práci s vedoucím práce průběžně konzultoval (byť ne v rozsahu, který by byl potřebný), některé nedostatky se však prostřednictvím konzultací podařilo odstranit.

Závěrem nutno uvést, že v systému THESES (systém pro odhalování plagiátů mezi závěrečnými pracemi) vykazuje práce shodu ve 12%, nejedná se však o plagiát.

IV.

S ohledem na výše uvedené tedy **doporučuji** diplomovou práci k obhajobě, přičemž s výhradou kvality obhajoby samé navrhuji hodnocení stupněm **dobře**. V případě vysoké kvality obhajoby samé, lze uvažovat i o hodnocení stupněm velmi dobře.

Otázky k obhajobě:

1. Je třeba k podání návrhu prezidenta republiky dle ust. § 64 odst. 1, písm. a) zák. č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu kontrasignace předsedy vlády nebo jím pověřeného člena dle čl. 63 odst. 3 Ústavy ČR?
2. Vyjádřete se blíže k občanskoprávní odpovědnosti prezidenta republiky ze jednání při výkonu funkce a mimo výkon funkce prezidenta republiky ve smyslu recentní judikatury.

**JUDr. Vladislav Vnenk, Ph.D.,
vedoucí diplomové práce**